

Priština, 15. februar 2019.

Kod RUE-a: V_1107_2019

Odbor Regulatornog ureda za energiju,

Na osnovu:

- Člana 9. stav 1. tačka 1.7, člana 15. stav 1. tačka 1.1 pod tačke 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3 i 1.1.4, tačke 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 1.13, 1.14, 1.15 i 1.16, stav 7. tačka 7.1, 7.2, 7.4, 7.5 7.6 i stava 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15., člana 16., člana 25., člana 26. stav 1. tačka 1.2, člana 39., člana 40. stav 8., 9. i 11., člana 42., člana 43., člana 47. stav 1. i 3., člana 48. Stav 3., člana 57. Zakona 05/L-084 o energetskom regulatoru;
- Člana 7., člana 10., člana 11., člana 12., člana 13., člana 14., člana 16., člana 19., člana 22., člana 21., člana 22., člana 44., člana 45., člana 51., člana 56., člana 57., člana 58., člana 59. i člana 60. Zakona br. 05/L-085 o električnoj energiji;
- Člana 10. stav 1., 2., 3., 4., 5., 7. i 9. i člana 14. Zakona br. 05/L-081 o energetici;
- Člana 6., člana 7., člana 8., člana 9., člana 10., člana 12., člana 13., člana 14., člana 16., člana 17., člana 18. i člana 27. Uredbe br. 14/2017 o sertifikaciji Operatera prenosnog sistema, usvojene od strane RUE-a dana 13.04.2017;
- Člana 5., člana 10., člana 11. i člana 12., Licence za rad prenosnog sistema pod br. ZRRE/Li_15/17 od 13.04.2017. godine izdate KOSTT AD;
- Zahtev/aplikaciju za sertifikaciju kao Operater prenosnog sistema, koji je podneo KOSTT AD;
- Preliminarna odluka V_1033_2018 od 24. septembra 2018. godine, koju je doneo Odbor RUE-a, za sertifikaciju KOSTT AD, kao Operatera prenosnog sistema na teritoriji Kosova; i
- Mišljenje br. 02/2019 Sekretarijata energetske zajednice za sertifikaciju KOSTT/OPS, od 01.02.2018. godine, izdato u skladu sa članom 3 (1) Uredbe (EC) br. 714/2009, i članom 10 (6) Direktive 2009/72,

na sednici održanoj dana 15. februara 2019. godine, doneo je ovu:

ODLUKU

- I. O KONAČNOM ODOBRENJU SERTIFIKACIJE KOSTT AD, kao Operatera prenosnog sistema električne energije, nakon dobijanja Mišljenja br. 02/2019¹ Sekretarijata energetske zajednice (SEZ).**

---

¹Mišljenje br. 02/2019 od 1. februara 2019. godine za sertifikaciju KOSTT AD, Sekretarijata energetske zajednice.

- II. **POTVRĐUJE SE** da **KOSTT AD** je ispunio kriterijume vlasničkog razdvajanja i nezavisnosti u odlučivanju od aktivnosti proizvodnje i snabdevanja električnom energijom, u skladu sa kosovskim zakonima i energetsom zajednicom.
- III. **OBAVEZUJE SE** - KOSTT AD, nakon usvajanja Konačne odluke u skladu sa dispozitivom pod tačkom I ove odluke, ali ne kasnije od tri (3) meseci, da odredi službenika za usaglašavanje koji treba da bude odobren od strane RUE-a, kao i da izradi Program o usaglašavanju najkasnije do šest (6) meseci od određivanja službenika za usaglašavanje, u skladu sa zakonskim odredbama člana 21. Direktive o električnoj energiji br. 2009/72² EZ i člana 21. Uredbe za sertifikaciju OPS-a³, i da istu dostavi RUE-u na usvajanje.

O B R A Z L O Ž E N J E

- (1) Dana 28. aprila 2017. godine, RUE je primila zahtev/aplikaciju od Operatera prenosnog sistema i tržišta AD (u daljem tekstu KOSTT AD) putem kojeg se traži sertifikacija kao Operater prenosnog sistema (u daljem tekstu „OPS“) na osnovu člana 12. Zakona 05/L-085 o električnoj energiji, člana 7. Uredbe za sertifikaciju OPS-a i u skladu sa modelom vlasničkog razdvajanja kao što je utvrđeno u članu 9 (6) Direktive o električnoj energiji 2009/72/EZ.
- (2) Zahtev/aplikaciju je razmotrio Regulatorni ured za energiju (u daljem tekstu RUE) međutim, zbog nedostatka dokaza i ne kompletiranja aplikacije, ona je vraćena KOSTT-u, sa uputstvima u vezi sa dokazima koje je potrebno dostaviti kako bi zahtev zajedno sa aplikacijom bio smatran kompletnim.
- (3) Kao rezultat sastanaka i komunikacije između RUE-a i KOSTT-a, kao i komunikacija i uputstva u vezi sa kompletiranjem aplikacije KOSTT-a preuzetih od Sekretarijata energetske zajednice (u daljem tekstu SEZ) dana 03.05.2018. godine, RUE je primio zahtev/aplikaciju od strane KOSTT-a zajedno sa traženim dokazima.
- (4) RUE je dana 03.07.2018, obavestio KOSTT AD, da je procenio dostavljene dokaze i nakon njihove procene je uočio da nedostaju dokazi koji se odnose sa izmenama u statutu i imovinskim pitanjima, a koje KOSTT je obavezan da dostavi što je pre moguće kako bi RUE smatrao da je aplikacija kompletna.
- (5) RUE je dana 05.07.2018, primio tražene dokaze od strane KOSTT AD, pri čemu su bili priloženi Aneks statuta preduzeća zajedno sa ažuriranim informacijama o poslovanju, kopije potvrda posedovnih listova i kopije plana za imovinska pitanja. Od ovog trenutka RUE je smatrao zahtev/aplikaciju kompletnom, zbog toga i rok od četiri (4) meseci za sertifikaciju OPS-a, predviđen važećim zakonodavstvom, počeo je da teče.
- (6) Dana 24. septembra 2018. godine, Odbor RUE-a na javnoj sednici doneo je Odluku V_1033_2018⁴ kojom je doneo Preliminarnu odluku o sertifikaciji KOSTT-a kao Operatera prenosnog sistema na teritoriji Kosova.

---

²Direktiva br. 2009/72, od 13. jula 2009. godine u vezi sa zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije Evropskog parlamenta i Saveta.

³Pravilo br. 14/2017 od 13.04.2017. godine o Sertifikaciji Operatera prenosnog sistema izdato od strane Odbora RUE-a.

⁴Preliminarna odluka br. V_1033_2018 od 24. septembra 2018. godine za sertifikaciju KOSTT a. d., doneta od strane Odbora RUE-a.

- (7) Dana 02.10.2018. godine RUE je informisao i poslao Sekretarijatu energetske zajednice Preliminarnu odluku za sertifikaciju KOSTT/OPS koju je doneo Odbor RUE-a na sednici održanoj dana 24.09.2018. godine, za procenu i u skladu sa primenjivim odredbama na Kosovu, za izdavanje Mišljenja od strane SEZ-a u vezi sa Preliminarnom odlukom.
- (8) Sekretarijatu energetske zajednice (SEZ), u skladu sa članom 10. Direktive 200/72 i članom 3. Uredbe (EC) br. 714/2009⁵, se traži da razmatra Preliminarnu odluku RUE-a i da daje svoje Mišljenje o njegovoj usaglašenosti sa članom 10. stav 2. i članom 9. Direktive 2009/72/EC.
- (9) Dana 25. januara 2018. godine, Sekretarijat je obavestio u vezi sa Mišljenjem br. 01/2019⁶ o Preliminarnoj odluci od strane Regulatornog odbora Energetske zajednice kao što se traži prema članu 3. stav 1. Uredbe (EC) br. 714/2009.
- (10) Dana 30. januara 2019. godine, RUE je primio od Sekretarijata zahtev za dostavljanje dodatnih dokumenata potrebnih za procenjivanje usklađenosti sa zahtevima za razdvajanje.
- (11) RUE je dana 1. februara 2018. godine od SEZ-a je primio Mišljenje br. 2/2019 Sekretarijata energetske zajednice za sertifikaciju KOSTT/OPS/.
- (12) RUE u roku od dva (2) meseca nakon prijema Mišljenja SEZ-a i uzimajući u obzir to mišljenje, usvaja Konačnu odluku za sertifikaciju Operatera prenosnog sistema.

Razdvajanje KOSTT-a od aktivnosti proizvodnje i snabdevanja električnom energijom.

- (13) Proces korporatizacije KOSTT-a počeo je nakon usvajanja Uredbe br. 2002/2 od 13. juna 2002. godine Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK)⁷, kada je i osnovana Kosovska poverenička agencija (KPA) a kojoj je, u to vreme, povereno, između ostalog, i upravljanje Javnim preduzećima Kosova, gde i KEK pripada. Mandat KPA-a bio je preduzimanje „bilo koje radnje koju je Agencija smatrala potrebnim za čuvanje i podizanje vrednosti, stabilnosti i upravljanje preduzećima“, pri čemu kako bi ispunila ovaj mandat, KPA je počela veliki korporativni proces kako bi transformisala ovo preduzeće u modernu korporaciju, finansijski stabilnu, sa jasno definisanim subjektima, korporativno upravljanja, finansijsko izveštavanje i sa revidiranim strukturama (Aneks odluke).
- (14) Dana 29. aprila 2004. godine Skupština Kosova je usvojila Zakon br. 2004/10 o električnoj energiji, zakon koji je dekretovao Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih nacija (SPGS) dana 30. juna 2004. godine, gde član 12. ovog Zakona je predvideo i osnivanje Operatera prenosnog sistema (OPS).
- (15) U oktobru 2005. godine, Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) potpisala je Ugovor o energetske zajednici Jugoistočne Evrope (UEZJE) (“Ugovor”) koji je stupio na snagu 1. jula 2006.

---

⁵Uredba br. 714/2009/EC, od 13. jula 1999. godine o uslovima za pristup u mreži za prekogranične usluge električne energije Evropskog parlamenta i Saveta.

⁶Mišljenje br. 01/2019 od 24. januara 2019. godine o Preliminarnoj odluci od strane Regulatornog odbora energetske zajednice kao što se traži prema članu 3. stav 1. Uredbe (EC) br. 714/2009 Evropskog parlamenta i Saveta.

⁷- Uredba br. 2002/12 (UNMIK/RREG/2002/12 od juna 2002.

godine, čineći obavezujućim odredbe o razdvajanju koje je u to vreme zahtevalo zakonodavstvo o energetici Energetske zajednice. Kako bi se sproveli zahtevi UEZJE-a i zakonodavstva o energetici na Kosovu, Odbor direktora KPA-a je dana 16. novembra 2005. godine usvojio odluku za transformaciju KEK-a u dve odvojene kompanije: "Elektroenergetska korporacija Kosova AD" i "Operater prenosnog sistema i tržišta Holding AD". Ovim postupkom, preduzeće za električnu energiju u javnom vlasništvu, a koje je bilo integrisano na vertikalni način, biće razdvojeno u dve odvojene i nezavisne kompanije: - jedna koja obavlja iskopavanje lignita i proizvodnju, distribuciju i snabdevanje električnom energijom, i – druga koja obavlja funkcije prenosnog sistema električne energije i operisanja tržišta (Aneks odluke).

- (16) Dana 22. decembra 2005. godine, u skladu sa Uredbom UNMIK-a⁸ 2001/6 o poslovnim organizacijama, Generalna skupština akcionara KOSTT Holding AD osnovala je KOSTT AD kao podređenu kompaniju i istog dana KOSTT Holding AD izvršio je transfer u KOSTT AD 100% realne imovine neophodne za vršenje funkcija prenosa i operatera tržišta električne energije na Kosovu.
- (17) Dana 23. decembra 2005. godine, KOSTT AD je registrovan sa brojem poslovanja 7032530 u Agenciji za registraciju preduzeća na Kosovu prema odluci UNMIK-a o poslovnim organizacijama.
- (18) Dana 4. oktobra 2006. godine, RUE je izdao Licencu za rad prenosnog sistema, sa referentnim brojem ZRRE/Li_15/06⁹, KOSTT AD koji je bio osnovan u skladu sa zakonskim zahtevima utvrđenim Zakonom o električnoj energiji iz 2004. godine. KOSTT AD ima u funkciji i Licencu operatera tržišta (u daljem tekstu „OT“) izdatu od strane RUE-a i celokupnu svoju aktivnost obavlja u skladu sa ovlašćenjima datim Licencama OPS-a i OT-a. Takođe, KOSTT AD drži 12.5% akcija Kancelarije za koordinirane aukcije u Jugoistočnoj Evropi (SEE CAO), sa br. registracije 5-0635601/008¹⁰, od 04.07.2012, što je urađeno u skladu sa članom 12. Uredbe br. 71/2009 EU-a koja je usvojena od strane Saveta ministara energetske zajednice Odlukom br. 2011/02 od 06.10.2011.
- (19) Dve akcionarske kompanije, KEK Holding AD i KOSTT Holding AD likvidirane su 02.07.2010. i 20.11.2009. godine, respektivno u skladu sa članom 39. Zakona o javnim preduzećima (Zakon br. 03/L-087) izmenjen i dopunjen.
- (20) Zahtev za vlasničko razdvajanje proističe iz Direktive 2009/72/EZ o električnoj energiji i od Uredbe 714/2009, koje su obavezujuće za Kosovo. Odredbe Direktive i Uredbe su transponovane u Zakonima Kosova¹¹.
- (21) KOSTT je 100% u vlasništvu Republike Kosovo ("Države"), i da aktivnosti prenosa koje realizuje KOSTT su zakonski odvojene od bilo koje proizvodne aktivnosti, snabdevanja ili distribucije. Iako obe aktivnosti, kako aktivnost prenosa s jedne, i proizvodna aktivnost s druge strane, su u

---

⁸-Uredba br. 2001/06 (UNMIK/RREG/2002/12 od 8. februara 2001.

⁹Licenca br. ZRRE/Li_15/06 za operatera prenosnog sistema (KOSTT).

¹⁰Kancelarija za koordinirane aukcije u Jugoistočnoj Evropi (SEE CAO), Podgorica, Crna Gora.

¹¹-Zakon o energetskom regulatoru br. 05/L-084 zakonska odredba člana 1. stav 2. i člana 39. Zakona o električnoj energiji br. 05/L-085 član 1. stav 2. član 11., 12. i 14. Zakona o energiji br. 05/L-081 člana 1. stav 2. „Zakon je delimično u skladu sa Direktivom 2009/72, u vezi sa zajedničkim pravilima o unutrašnjem tržištu električne energije, Uredbom br. 714/2009/EC, o uslovima za pristup u mreži za prekogranične usluge električne energije i Direktivom br. 2009/28/EC u vezi sa promovisanjem korišćenja energije iz obnovljivih izvora“

vlasništvu države, ALL one su pod kontrolom posebnih javnih organa u okviru države (Vlade za proizvodne aktivnosti i Skupštine Kosova za OPS).

Upravljanje i odlučivanje

- (22) Zakonom o javnim preduzećima utvrđen je pravni okvir za osnivanje javnih preduzeća, uključujući vlasništvo nad Javnim preduzećem KOSTT AD i njeno upravljanje u skladu sa poznatim međunarodnim principima za korporativno upravljanje Javnim preduzećima (član 1). Prema definiciji Zakona o javnim preduzećima, KOSTT AD je još uvek Javno preduzeće organizovano u obliku akcionarskog društva, dok Skupština Republike Kosovo ima isključivu nadležnost za vršenje prava akcionara javnog preduzeća KOSTT AD u Republici Kosovo. Prava akcionara Operatera prenosnog sistema vrši Skupština Republike Kosovo u skladu sa članom 13. stav 2. Zakona o električnoj energiji. Prava akcionara na godišnjim sastancima Odbora zastupa ovlašćeno lice od strane Skupštine Republike Kosovo koga određuje predsednik Skupštine Kosova.
- (23) KOSTT-om rukovodi i upravlja Odbor direktora KOSTT AD, koji se sastoji od 7 članova, jedan od kojih je predsedavajući Odbora. Predsedavajućeg i ostalih 5 članova Odbora imenuje Skupština Republike Kosovo, dok izvršnog načelnika, kao član Odbora direktora OPS-a, imenuje Odbor direktora u skladu sa kriterijumima i procedurama utvrđenim Zakonom o javnim preduzećima. Ekonomskom delatnošću OPS-a upravlja Odbor direktora.
- (24) Odbor direktora OPS-a ima autoritet i nadležnosti za: usvajanje sveobuhvatnih poslovnih strateških planova kompanije, unutrašnju kontrolu, reviziju, kao i procedure upravljanja rizikom, sazivanje godišnjih i vanrednih skupština akcionara, pripremanje agende skupštine akcionara, usvajanje godišnjeg izveštaja kompanije, izveštaja o godišnjem bilansu i godišnjih procena profita i gubitaka koje se dostavljaju akcionaru na usvajanje i ima nadležnost za odlučivanje o svim ostalim pitanjima koja se odnose na izvršne nadležnosti Odbora direktora utvrđenih Statutom OPS-a.
- (25) Sastanci Odbora direktora, prema Statutu, zakazuju se pisanim obaveštenjima o održavanju sastanka i održavaju se u registrovanoj kancelariji Društva ili bilo gde drugde, kad god to smatraju potrebnim rukovodioci ili dva ili više direktora. Sastanci se održavaju prema agendi koja se dostavlja najmanje 3 (tri) dana pre datuma održavanja sastanka. Na sastanku, predsedavajući Odbora direktora, postupajući razumno i u skladu sa Zakonom i Statutom, treba da utvrdi prisustvo kvoruma, pravo na debatu, kao i da vodi zapisnik i da utvrdi i obavesti o rezultatima glasanja.
- (26) Sastanci Odbora direktora su validni ako, prisustvuju većina direktora, dok se odluke donose glasanjem Za većine direktora koji prisustvuju sastanku. Direktori su uzdržani tokom glasanja i direktori koji su izjavili sukob interesa neće biti obuhvaćeni u brojanju u vezi sa većinom. U slučaju nerešenog rezultata glasanja, predsedavajući Odbora direktora ima odlučujući glas. Ukoliko zbog praznine, broj direktora je manji od broja koji je određen kao kvorum, preostali direktori (ili direktor) mogu da postupaju samo u pogledu sazivanja opšteg sastanka za popunjavanje slobodnih mesta.
- (27) Odbor direktora o delatnosti KOSTT AD izveštava Skupštini Republike Kosovo na godišnjim osnovama i kad god to zahteva Skupština. Godišnji izveštaj se podnosi najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu (član 13. stav 5. Zakona br. 05/L-085 o električnoj energiji).

- (28) Upravni direktor/izvršni načelnik prema Statutu zastupa i upravlja KOSTT AD-om, kao i nadležnostima i drugim ovlaštenjima utvrđenim Statutom. Odbor direktora ima pravo da delegira nadležnosti i druga ovlaštenja za vršenje delatnosti KOSTT AD, isključujući pitanja koja su izričito rezervisana za Odbor direktora ili za akcionara u skladu sa Zakonom, Uredbama i Statutom (član 177. Zakona o privrednim društvima).
- (29) Upravni direktor/izvršni načelnik, prema Statutu je dužan da savetuje i asistira Odboru direktora u vezi sa utvrđivanjem Strategije društva kao i njenim dugoročnim strateškim planovima; da osniva i revidira organizacionu strukturu Društva; alokaciju moći odlučivanja Društva, kao i moći povezivanja između rukovodilaca i zaposlenih u Društvu; predlaže Odboru direktora odgovarajuće kandidate za zapošljavanje; dostavlja Odboru direktora nacрте dokumenata o godišnjem bilansu i izveštaje o dobitima i gubicima Društva, finansijsko i industrijsko stanje Društva, investicije ili raspodelu godišnje dobiti ili pokrivanje gubitaka; obezbeđuje Komisiji za reviziju sve informacije i pomoć koja može biti potrebna; obezbeđuje službeniku za internu reviziju sve informacije i pomoć koju ovaj potonji može zatražiti.
- (30) Opšta sednica akcionara je najviši organ odlučivanja OPS-a. Odluke opšte sednice smatraju se obavezujućim za kompaniju, akcionara i ostale organe društva. Opštu sednicu saziva rukovodilac Odbora direktora, delujući preko sekretara.
- (31) Obaveštenje o opštoj sednici akcionara dostavlja se svakom akcionaru najmanje 30 dana ranije, na adresama svakog akcionara navedenim u registru akcionara, kao i svakom članu Odbora direktora, pored toga, obaveštenje se objavljuje kako je to zatraženo zakonom.
- (32) Kvorum za opštu sednicu može se održati samo ako je akcionar lično prisutan ili preko ovlašćenih predstavnika. Sekretar je obavezan da obavlja sva potrebna aranžiranja kako bi akcionari registrovali njihove akcije na opštoj sednici.
- (33) Kao predsedavajući opštom sednicom, odlukom akcionara može se odrediti predsedavajući Odbora direktora ili lice koje je izabrano od većine prisutnog dela na opštoj sednici. Predsedavajući opštom sednicom, u skladu sa Zakonom i Statutom društva, utvrdiće prisustvo kvoruma, upravljace debatom i vodiće zapisnik i utvrđuje i proglašava rezultate glasanja.
- (34) Glas koji je dao ovlašćeno lice biće važeći. Odluka koja je stavljena na glasanje na opštoj sednici, odlučuje se javnim prebrojavanjem. Prebrojavanje počinje odmah kada predsedavajući opšte sednice daje uputstva, na način koji omogućava glasanje koje pripada svakoj akciji za ili protiv odluke kako bi prebrojavanje bilo tačno. U slučaju nerešenog ishoda glasanja, predsedavajući opštom sednicom (ako on ili ona je akcionar) može dati odlučujući glas.
- (35) Na opštim sednicama mogu se usvajati samo odluke u vezi sa pitanjima koje su sažete u agendi, osim ako se akcionari koji predstavljaju sve akcije Društva, a koji imaju pravo glasa i koji su prisutni, drukčije dogovore. Pisana odluka potpisana od strane svih akcionara društva imaće istu snagu kao i odluka koja je prošla na opštoj sednici koja je sazvana i održana.
- (36) Opšta sednica ima ekskluzivne nadležnosti da: izmeni statut i podzakonske akte društva; odluči o spajanju, konsolidaciji, odvajanju, raspuštanju, likvidaciji, transformaciji u meri u kojoj je to dozvoljeno zakonom – u bankrotstvu ili insolventnosti (nesposobnost plaćanja) društva; povećava ili smanjuje kapital akcija društva; odlučuje o izdavanju akcija; izdavanju duga ili osiguranja konvertiranih u akcije, kao i konsolidaciju ili podelu neisplaćenih akcija i

konvertiranih osiguranja; imenuje (na predlog komisije za reviziju); otpušta ili zamenjuje eksterne revizore Društva itd.

- (37) Zakon o privrednim društvima¹² br. 06/L-016 sadrži opšte i detaljne odredbe za opšte upravljanje privrednim društvima, koja takođe obuhvata i KOSTT AD, dok se Statutom daju dužnosti i odgovornosti akcionarskog društva u pogledu njenog osnivanja, dok Zakonom br. 03/L-087 o javnim preduzećima¹³ izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-111 i br. 05/L-006 na precizan način su utvrđena prava akcionara koje vrši država/akcionar, a u slučaju KOSTT AD, glavni akcionar je Skupština Republike Kosovo.

Interes države u vezi sa proizvodnjom, snabdevanjem i distribucijom električne energije

- (38) Snabdevanje električnom energijom na teritoriji Kosova vršilo je vertikalno integrisano preduzeće u javnom vlasništvu, sa sedištem u Prištini, čiji je naziv „Kosovska elektroenergetska korporacija (KEK AD)“, koja je u to vreme osnovana u skladu sa Jugoslovenskim zakonima iz tog vremena. Kompanija je vršila iskopavanje lignita, proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije kroz povezanu mrežu. Elektroenergetski sistem Kosova bio je integrisan i deo jugoslovenskog prstenskog sistema. Naponi od 400 kV, 220kV i 110kV smatrali su se naponima predratnog prenosnog sistema. One su iste i danas (stav 3. aplikacije KOSTT-a).
- (39) U junu 1999. godine, nakon rata na Kosovu, Savet bezbednosti Organizacije ujedinjenih nacija (OUN) usvojio je Rezoluciju¹⁴ 1244 (1999) čime je uspostavljena Privremena misije administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK). Padom bivše Jugoslavije, bivši pravni sistem prestao je da se primenjuje u čitavom regionu. Jedan od zadataka UNMIK-a u to vreme, bio je ponovno uspostavljanje zakona koji uređuju svaki aspekt države. Paralelno sa tim bilo je od suštinskog značaja da sva društvena preduzeća u okviru Kosova budu ponovo obuhvaćena pod relevantnim odredbama tih zakona.
- (40) Vlada Republike Kosovo na osnovu člana 92. tačka 4. i člana 93. tačka 4. Ustava Republike Kosovo¹⁵ na sednici održanoj dana 19.09.2008. godine, donela je Odluku br. 04/36 kojom je obavezala Kosovsku energetska korporaciju (KEK AD) da nastavi sa razdvajanjem (restrukturiranjem) KEK-a, u skladu sa Energetskom strategijom Kosova 2005-2015. Konačan rok za razdvajanje (restrukturiranje) KEK-a bio je 31. mart 2009. godine, u skladu sa politikama Vlade Republike Kosovo. Dok, na sastanku održanom dana 02.10.2008. godine, donela je odluku kojom je odlučeno da, kad god je to prikladno, u skladu sa odlukom Vlade o osnivanju Kompanije za distribuciju i snabdevanje električnom energijom (KKDFE), ta kompanija će biti privatizovana kroz javni tender a prodaja njenih akcija biće urađena u skladu sa zahtevima člana 9. Zakona o javnim preduzećima“
- (41) Vlada Republike Kosovo dana 08.05.2013. godine, završila je proces tenderisanja KKDFE-a, kojim su prodate 100% akcija u privatnoj kompaniji „Kosovo Calik Limak Energy“ AD, proces koji

---

¹²-Zakon o privrednim društvima br. 06/L-016 (Službeni list Republike Kosovo br. 9/24 Maj 2018).

¹³-Zakon o javnim preduzećima br. 03/L-087 (Službeni list Republike Kosovo/Priština GODINA III/br. 31/15 jun 2008); Zakon br. 04/L-111 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-087 o javnim preduzećima (Službeni list Republike Kosovo /br/ 13/ 30 maj 2012), Zakon br. 05/L-009 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-087 o javnim preduzećima izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-111 (Službeni list Republike Kosovo / br. 10 / 07 maj 2015, Priština).

¹⁴- Rezolucija 1244/1999 Saveta bezbednosti Organizacije ujedinjenih nacija (OUN) o uspostavljanju Privremene misije administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK).

¹⁵-Ustav Republike Kosovo ratifikovan 9. aprila 2008. godine i stupanje na snagu 15. juna 2008. (Službeni list Republike Kosovo).

je imao za cilj poboljšanje stabilnosti distributivnog sistema, bezbednosti snabdevanja kao i ispunjavanje zahteva za regionalne reforme u energetici, koje razvijaju nacionalne vlade, u skladu sa Direktivama Evropske unije i Ugovorom o energetske zajednici.

- (42) Odbor Regulatornog ureda za energiju, na sednici održanoj dana 02.05.2013. godine, doneo je Odluku V-526_2013 kojom je usvojio izmenu za kontrolu Licenciranih za javno snabdevanje električnom energijom datu „KKDFE”, dok u tački II dispozitiva Odluke, utvrđeno je da izmena u kontroli od strane Vlade Republike Kosovo prelazi u kompaniji „Kosova Calik Limak Energy“, pri čemu ova izmena u kontroli stupila je na snagu na dan potpisivanja sporazuma o kupoprodaji akcija “KKDFE” između Vlade Republike Kosovo i kompanije „Kosovo Calik Limak Energy“ AD
- (43) Država se prodajom Kosovske kompanije za distribuciju i snabdevanje električnom energijom AD (KKDFE) konzorcijumu privatnih investitora, koji imaju u vlasništvu i posluju sa kompanijom i njenim filijalama prema licenci koju je izdao RUE, odrekla 100% njenih interesa u snabdevanju i distribuciji električne energije u 2013. godini.
- (44) Vlada Republike Kosovo na 20. sednici, Odlukom br. 04/59 od 31.07.2018. godine, usvojila je Zakonodavni program za 2018. godinu, gde je u agendi uključila i izmenu Zakona o javnim preduzećima br. 03/L-087 izmenjen i dopunjen Zakonom 04/L-111 i pojedinim zakonskim procedurama Vlade i Skupštine Republike Kosovo, ovaj Nacrt zakona će biti usvojen i biće skinuta sa liste Kosovska kompanija za distribuciju i snabdevanje električnom energijom (KKDFE), jer sada je već privatno preduzeće.
- (45) Vlada Republike Kosovo čuva interes u proizvodnji električne energije i ima 100% vlasništva nad Kosovskom energetske korporacijom AD (“KEK” AD), TE “Kosova A” (Licenca br. ZRRE/Li_05/17_“A_”) i TE “Kosova B” (Licenca br. ZRRE/Li_05/17_B)si i Preduzeća Vodoprivreda „Ibar Lepenac“ AD za HE “Gazivoda” (Licenca br. ZRR/17/17).
- (46) Vlada Republike Kosovo, na osnovu člana 15. Zakona o javnim preduzećima, ima isključive nadležnosti za vršenje prava akcionara u javnim preduzećima za proizvodnju električne energije. Vlada Republike Kosovo vrši prava državnog akcionara u “KEK” AD i “Ibar Lepenac” AD (preduzeće za proizvodnju električne energije), gde nadležnosti i dužnosti za sprovođenje odluka Vlade vrši Ministarstvo za ekonomski razvoj, koja u tu svrhu ima pravo da deluje u ime Republike Kosovo i u skladu sa zakonskim odredbama Zakona o privrednim društvima (stav 69. aplikacije KOSTT-a).
- (47) Kako bi KOSTT bio sertifikovan kao OPS nezavisan od aktivnosti proizvodnje, snabdevanja električnom energijom, traženo je da se dokaže i utvrdi da Operater prenosnog sistema („KOSTT“ AD) i generatori „KEK“ AD i „Ibar Lepenac“ AD, budu kontrolisani - *de jure* i *de facto* – od dva odvojena javna organa države.
- (48) U članu 11. Zakona o električnoj energiji utvrđen je proces razdvajanja KOSTT AD, koji ima u vlasništvu prenosni sistem i koji mora da bude nezavisan od aktivnosti proizvodnje i snabdevanja električnom energijom i koji će biti urađen u skladu sa principima i zahtevima utvrđenim u zakonskim odredbama ovog zakona.
- (49) Nezavisnost KOSTT AD, prema ovom zakonu se smatra da je obezbeđena, kada se ispune sledeći uslovi:

- Osoba ili osobe koje vrše direktnu ili indirektnu kontrolu nad preduzećem, koja obavlja funkcije proizvodnje ili snabdevanja, ne vrše kontrolu ili prava nad Operaterom prenosnog sistema ili prenosnim sistemom;
  - Osoba ili osobe koje vrše direktnu ili indirektnu kontrolu nad Operaterom prenosnog sistema ili nad prenosnim sistemom, ne vrše direktno ili indirektno bilo kakvu kontrolu ili pravo nad preduzećima koje obavljaju funkcije proizvodnje ili snabdevanja;
  - U slučajevima kada osoba ili osobe [koje vrše kontrolu nad OPS-om] je/su javni organ/i, isti ne može vršiti kontrolu nad preduzećima koja su aktivna u proizvodnji i/ili snabdevanju električnom energijom;
  - Osoba ili osobe koje imenuju članove Nadzornog odbora, administrativnog odbora ili organa koji zakonski zastupaju preduzeće Operatera prenosnog sistema, nije im dozvoljeno da direktno ili indirektno vrše kontrolu ili bilo koje pravo nad preduzećem koje obavlja aktivnosti proizvodnje ili snabdevanja;
  - ista osoba nema pravo da bude član Nadzornog odbora, ili administrativnog odbora ili drugih organa koje zakonski zastupaju preduzeća koja obavljaju funkcije proizvodnje ili snabdevanja i onih Operatera prenosnog sistema ili sistema prenosa.
- (50) Pre jula 2016. godine „KOSTT“ AD, „KEK“ AD i „Ibar Lepenac“ AD, bili su kontrolisani od strane Vlade Republike Kosovo koju je zastupalo Ministarstvo za ekonomski razvoj u skladu sa odredbama Zakona 03/L-087 o javnim preduzećima od 13. juna 2008. godine, koji je izmenjen Zakonima 04/L-111 od 20. aprila 2012. i 05/L-009 od 7. aprila 2015. godine, zajedno sa „Zakonom o JP-ima“.
- (51) Dana 1. avgusta 2016. godine stupio je snagu Zakon br. 05/L-085 o električnoj energiji. Prema ovom Zakonu, prava države kao jedinog akcionara KOSTT-a kao Operatera prenosnog sistema, preneti su od Ministarstva za ekonomski razvoj na Skupštinu Republike Kosova. Takođe, novi zakon o električnoj energiji predviđa obavezu KOSTT-a da svake godine o svom radu izveštava u Skupštini i daje Skupštini nadležnost za imenovanje a takođe i za razrešenje Odbora direktora KOSTT-a u slučaju materijalnog neuspeha da ostvari svoje dužnosti.
- (52) Novi zakon o električnoj energiji ukida primenu odredaba Zakona o javnim preduzećima prema KOSTT-u, naročito onih koje se odnose na nadležnost za imenovanje Odbora direktora, vršenje prava akcionara, kompenzaciju Odbora direktora i izveštavanje, kao i imenovanje Komiteta za reviziju.
- (53) Zakon o javnim preduzećima (član 5) sprovodi se u potpunosti kako za „KEK“ AD, tako i za „Ibar Lepenac“ (IL), dok za KOSTT se sprovodi Zakon o električnoj energiji koji u članu 14. sadrži zakonske odredbe u vezi sa nadležnostima za imenovanje Odbora direktora, vršenje prava akcionara, kompenzaciju Odbora direktora i izveštavanje i imenovanje Komiteta za reviziju, stoga, RUE je procenio da zakonske odredbe predstavljene novim zakonom o električnoj energiji, predviđaju zakonsku podelu kontrole nad interesima države za transmisiju od onih nad interesima države u proizvodnji i snabdevanju električnom energijom.
- (54) Ustav i zakoni Kosova izričito ne zabranjuju davanje ili prihvatanje uputstava između relevantnih ministarstava, ili između ministarstva i predsednika Republike Kosovo, ili između ministarstava i Skupštine Republike Kosovo. Ipak, Ustav se zasniva na principu podeli vlasti

(nadležnosti) između zakonodavne ne-izvršne vlasti (Skupštine), organa za sprovođenje zakona-izvršnog organa (Vlade) i predsednika Republike. U svojoj aplikaciji, KOSTT je argumentovao da prenos prava akcionara nad KOSTT-om, od MER-a (Vlada) na Skupštini Republike Kosovo, osiguralo je dovoljno zaštitnih mera kako bi se obezbedilo da se kontrola nad KOSTT AD-om vrši bez uticaja od javnog organa koji vrši kontrolu nad interesima države za proizvodnju, odnosno od Ministarstva za ekonomski razvoj Vlade Republike Kosovo.

- (55) Skupština Republike Kosovo prema članu 65. stav 14. Ustava Republike Kosovo i člana 6. Pravilnika¹⁶ o radu Skupštine, ima zakonski mandat za imenovanje članova Odbora KOSTT-a prema članu 14. stav 2. Zakona o električnoj energiji.
- (56) Skupština Republike Kosovo, u skladu sa Pravilnikom Skupštine Republike Kosovo, koji je donet dana 29. aprila 2010. godine, i nakon razmatranja dosijea preko funkcionalnih komisija odgovornih za energetski sektor, i nakon razmatranja od strane predsedništva Skupštine u skladu sa članom 14. stav 7. Zakona o električnoj energiji, na plenarnoj sednici većinom glasova poslanika Skupštine prisutnih i koji glasaju, **bira preporučene kandidate za svaku relevantnu poziciju Odbora direktora KOSTT-a.**
- (57) Zakonom o električnoj energiji br. 05/L-085 u članu 62. stav 9. ovog Zakona, predviđeno je da „Nakon stupanja na snagu ovog zakona, aktuelni članovi odbora direktora operatora sistema prenosa uključujući i predsedavajućeg, kao i Komisiju za reviziju, nastavljaju da obavljaju svoje funkcije do isteka njihovog redovnog mandata“.
- (58) Trenutno, članovi Odbora direktora, uključujući predsedavajućeg KOSTT-a, još uvek imaju zakonski mandat i vrše njihova prava prema članu 62. stav 9. Zakona o električnoj energiji, gde nakon završetka mandata postupak imenovanja će se razviti prema zakonskim odredbama člana 14. ovog Zakona.
- (59) Zakonom o električnoj energiji br. 05/L-085 utvrđeno je da će proceduru za imenovanje Odbora direktora KOSTT-a predvoditi Ministarstvo za javnu upravu (MJU), koja priprema dosijee podnosilaca aplikacija i šalje ih Skupštini. Kandidati za članove Odbora direktora KOSTT AD biće izabrani u skladu sa procedurama (član 14. stav 6. Zakona), gde u roku od 60 dana pre isteka mandata članovima Odbora direktora KOSTT AD, ili nakon objavljivanja slobodnog mesta zbog drugih razloga, MJU objavljuje javni oglas u roku koji nije kraći od roka predviđenog zakonom. Odgovarajuća Parlamentarna komisija za energetiku, nakon prijema dosijea podnosilaca aplikacija, Skupštini dostavlja najmanje dva (2) kandidata za jednu slobodnu poziciju, i na osnovu Poslovnika o radu, Skupština većinom glasova poslanika Skupštine koji su prisutni i glasaju, bira jednog od preporučenih kandidata za svaku odgovarajuću poziciju Odbora, u skladu sa stavom 7. ovog člana.
- (60) U cilju praćenja učinka svih javnih preduzeća (JP), uspostavljena je namenska jedinica u okviru Ministarstva za ekonomski razvoj. Nadležnosti i funkcije ove jedinice utvrđene su Zakonom o javnim preduzećima i koja zatim izveštava Skupštini Republike Kosovo o radu JP-a, kako kolektivno tako i pojedinačno. Nadležnosti ove jedinice nisu rasprostranjene do te mere da daju uputstva ili vrše kontrolu nad bilo kojim JP-om, uključujući i KOSTT, zbog toga je RUE procenio da jedinica JP-a nije organ koji vrši bilo koju direktnu ili indirektnu kontrolu nad KOSTT-om ili bilo kojim drugim JP-om.

---

¹⁶- Pravilnik Skupštine Republike Kosovo, Priština, 29. april 2010.

- (61) Prema zakonu o javnim preduzećima, rukovodeći organi jednog centralnog JP-a kao što je KOSTT AD, koje zakonski zastupaju kompaniju, su Odbor direktora i Komitet za reviziju. Prema novom zakonu o električnoj energiji, članove Odbora direktora KOSTT-a i Komiteta za reviziju, kao što je gore navedeno, može da imenuje samo Skupština Kosova, dok članove Odbora direktora i Komiteta za reviziju „KEK“ AD i „Ibar Lepenac“ imenuje Vlada, koju zastupa Ministarstvo za ekonomski razvoj, u skladu sa odredbama zakona o JP-ima.
- (62) Što se tiče člana 11. stav 3. Zakona o električnoj energiji gde „*Preduzeća za energiju koja obavljaju funkcije proizvodnje ili snabdevanja nemaju pravo da direktno ili indirektno obavljaju bilo koju vrstu kontrole ili prava nad operaterom prenosnog sistema i obrnuto*“, KOSTT je podneo dokaze da bi argumentovao da su aktivnosti OPS-a u potpunosti nezavisne kako u zakonskoj, organizacionoj i vlasničkoj formi od aktivnosti proizvodnje i snabdevanja električnom energijom.
- (63) RUE na osnovu važećih odredaba kosovskih zakona i nakon procene dokaza u aplikaciji, utvrdio je da aktivnosti OPS-a su u potpunosti nezavisne u zakonskoj, organizacionoj i vlasničkoj formi od aktivnosti proizvodnje i snabdevanja električnom energijom.

Vlasništvo nad prenosnim sistemom

- (64) KOSTT AD je podneo dokaze i potkrepljujuću dokumentaciju kao deo svoje aplikacije i dokazale je da je jedino u vlasništvu Skupštine Republike Kosovo i da nijedna druga poslovna organizacija nema akcije, uključujući i energetska preduzeća.
- (65) KOSTT AD, da bi dokazao da je vlasnik svoje imovine prema članu 12. stav 4. Uredbe¹⁷ o sertifikaciji OPS-a, predstavio je pravnu dokumentaciju (Aneks ove odluke) koja dokazuje prisvajanje ili prenos na podnosioca aplikacije imovina koje čine prenosni sistem. Takođe je dodao i dokumenta koja dokazuju da neke imovine su eksproprisane od strane Vlade Republike Kosova u interesu KOSTT AD, i za potrebe KOSTT-a (Zakon¹⁸ br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretne imovine, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 03/L-205), kao i dokazi koji potvrđuju vlasništvo podnosioca aplikacije.
- (66) Zakonom o energetici br. 05/L- 081 član 26. koji se odnosi na nova i postojeća postrojenja za prenos električne energije, potvrdio je imovinska prava gde KOSTT AD uživa odgovarajuća imovinska prava, prava korišćenja ili pristupa prema Zakonu¹⁹ br. 03/L-154 o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Takođe i vodovi za prenos električne energije mogu da prelaze kroz, iznad, ili ispod bilo koje imovine, samo ako dotično energetska preduzeće ima servitut ili prava nad dotičnom imovinom, ili se servitut ili pravo na korišćenje daje ili uzima od dotičnog energetske preduzeća u skladu sa ovim zakonom i drugim podzakonskim aktima.
- (67) Član 25. stav 1. istog zakona izričito je dao pravo KOSTT AD, da imovina koju trenutno koristi ili poseduje KOSTT AD, ima pravo korišćenja, operisanja i ima u posedovanju energetska

---

¹⁷- Pravilo o sertifikaciji operatera prenosnog sistema (Pravilo br. 14/2017 od 13.04.2017, usvojeno od strane Odbora RUE-a).

¹⁸- Zakon br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretne imovine (Službeni list Republike Kosovo/Priština: GODINA IV/ br. 52/ 08 maj 2009) i Zakon br. 03/L-205 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-139 o eksproprijaciji nepokretne imovine (Službeni list Republike Kosovo/Priština / GODINA V. BR. 91 / 10 decembar 2010).

¹⁹- Zakon br. 03/L-154 o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Službeni list Republike Kosovo/Priština / GODINA V. BR. 91 / 10 decembar 2010).

postrojenja postavljena na imovini za koju KOSTT AD nije obezbedio ili nije mu formalno dat servitut, pravo korišćenja ili imovinsko pravo i ova energetska postrojenja su u posedu ili se koriste od strane KOSTT AD, u tom slučaju KOSTT AD će imati sve servitute, prava na korišćenje i druga imovinska prava u ili prema sadašnjoj imovini.

- (68) Član 25. stav 2. daje prava da će imovina na kojoj se nalaze energetska postrojenja biti data na korišćenje u trajanju od 99 godina koje počinje od dana stupanja na snagu ovog zakona, prema kome, KOSTT AD će imati pravo da poseduje i koristi dotičnu imovinu za bilo koju namenu koja nije zabranjena prema zakonodavstvu na Kosovu, da udalji bilo kog nezakonitog posednika sa imovine, da bude nadoknađen za štetu koju je prouzrokovao nezakoniti posednik, na istom nivou kao i vlasnici nepokretnih imovina u skladu sa važećim zakonodavstvom i ima pravo da prodaje, prenosi ili slobodno raspoláže pravom na korišćenje ili bilo kojim njenim aspektom.
- (69) Član 27. stav 7. Zakona o energetici daje pravo KOSTT AD da imovinska prava koja su uspostavljena na osnovu ovog člana, kao i imovinska prava nad imovinom koja su data tokom procesa inkorporisanja jednog energetskog preduzeća, koje je bilo licencirano u 2006. godini za operisanje prenosnog sistema na Kosovu, nakon zahteva preduzeća, biće registrovana u njeno ime u relevantnom Registru o pravima na nepokretnu imovinu od strane relevantne opštinske katastarske kancelarije i ova registracija će biti obavljena bez obzira na postojanje ili ne jednog ugovora između energetskog preduzeća i registrovanog vlasnika na Kosovu, ako postoji takav vlasnik. Tokom registracije prema ovom stavu, KOSTT AD treba da obuhvati u registru nepokretne imovine obaveštenje koje opisuje prava i ograničenja koja se odnose na postupak eksproprijacije i naknade u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine privatnih vlasnika.
- (70) Član 28. ovog zakona dao je KOSTT AD-u pravo na pristup u imovini, gde KOSTT AD ima pravo da izgradi nova postrojenja ili da proširi postojeća postrojenja prenosa za koje je potreban servitut, prava na korišćenja ili druga imovinska prava na javnom i privatnom zemljištu, postojećih mernih uređaja, ili bilo kog drugog uređaja, na ili ispod javnog ili privatnog zemljišta u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine.
- (71) KOSTT AD dokazao je kroz spisak imovina (Aneks odluke) vlasništvo, prava na korišćenje javnog i privatnog zemljišta, pravo na servitut, posedovanja postrojenja za prenos kroz potvrde o vlasništvu, odluka Vlade Kosova o eksproprijaciji nepokretne imovine u javnom interesu KOSTT AD-a, i druga zakonska prava za vlasništvo imovine i dotičnih postrojenja.
- (72) *Spisak nepokretnih imovina gde su obuhvaćeni energetske objekti u vlasništvu KOSTT AD, koja su dokumentovana i potvrdama o vlasništvu i posedovnim listovima, takođe su deo aplikacije.* Ovo obuhvata: PS Dečane katastarska jedinica P-70505085-00218-2 Gornja Luka, Dečane; PS Glogovac katastarska jedinica P-70315066-914-0 Staro Čikatovo, Glogovac; PS Uroševac 1 katastarska jedinica P-72217006-00721-0 Bibaj, Uroševac; PS Uroševac 2 katastarska jedinica P-72217082-1991-0 Sojevo, Uroševac; PS Đakovica 1 katastarska jedinica P-70705028-04388-20, P-70705028-04388-29 i P-70705028-04388-2, izvan grada Đakovice; PS Đakovica 2 katastarska jedinica P-70705070-00121-0 Sadikagin Zid Đakovica; PS Gnjilane 1 katastarska jedinica P-70403013-01931-0 i P – 70403013-01937-0 Gnjilane, Gnjilane; PS Gnjilane 5 katastarska jedinica P -72403034-04015-3, P-72403034-04015-5 Koretište i P-70403016-00107-6 Gornji Livoč Gnjilane; PS Istok katastarska jedinica P-70806044-00751-4 i P-70806044-894-0 Dubrava, Istok; PS Kamenica katastarska jedinica P – 71107003-02173-0 Berivojce, Kamenica; PS Klina katastarska jedinica br. 898, br. 897, br. 899-2 i br. 899-1 Klinavac, Klina; PS Lipljane katastarska jedinica P-71409044-00847-0 i P-71409044-01325-3 Lipljane, Lipljane; PS Palaj P-

72614072-00810-4 i P-72614072-00812-4 Crkvena Vodica, Obilić; PS Peć 1 katastarska jedinica P-71611071-04310-7; P-71611071-04310-8, P-71611071-04310-9 i P-70611071-04861-2 Peć, Peć; PS Peć 3 katastarska jedinica P-70806003-00054-1 Belo Polje, Istok; PS Podujevo katastarska jedinica br. 2896-1; 2896-2; 2896-3; 2896-4; 2896-5; 2896-6; 2896-7; 2896-8; 2896-9; 2896-10; 2896-11 i 2896-12 Podujevo, Podujevo; PS Priština 1 katastarska jedinica P-71914059-01559-6, P-71914059-01559-2 i P-71914059-01567-2 Priština, Priština; PS Priština 7 katastarska jedinica P-71914075-00551-0 Čaglavica, Priština; PS Priština 4 katastarska jedinica P-71914075-00553-0 Čaglavica i P-71914050-00930-2 Matičan, Priština; PS Priština 5 katastarska jedinica br. 00220/18 Priština, Priština; PS Prizren 1 katastarska jedinica P-71813068-05299-2 Prizren, Prizren; PS Prizren 2 katastarska jedinica P-70806003-0002-0 Graždanik, Prizren; PS Prizren 3 katastarska jedinica P-71813068-06975-0 i P-71813068-06955-2 Prizren, Prizren; PS Orahovac katastarska jedinica P-71510057-07511-1 i P-71510057-07511-3 Orahovac, Orahovac; PS Skenderaj katastarska jedinica P-72015025-01101-0 Donja Klina, Skenderaj; PS Suva Reka katastarska jedinica P-72116046-02785-2 Suva Reka, Suva Reka; PS Vitina katastarska jedinica P-70101002-00085-5 i P-70101002-00082-4 Begunce, Vitina; PS Vučitrn katastarska jedinica P-70202016-02594-7, P-70202016-02593-7, P-70202016-4103-2, P-70202016-4104-2 i P-70202016-4103-4 Vučitrn, Vučitrn, PS Vučitrn 2 katastarska jedinica br. 4930-0 Vučitrn, Vučitrn; PS Valač katastarska jedinica br. 558, 559, 560, 1093, 1094, 1095, 1098 i 1185 KZ Žitkovac (prema posedovnom listu br. 135 od 12.05.1983); PS Kosova A katastarska jedinica P-72614037-01028-1, P-72614037-01028-10, P-72614037-01028-11, P-72614037-01028-12, P-72614037-01028-13, P-72614037-01028-14, P-72614037-01028-15, P-72614037-01028-16, P-72614037-01028-2, P-72614037-01028-3, P-72614037-01028-4, P-72614037-01028-5, P-72614037-01028-6, P-72614037-01028-7, P-72614037-01028-8, P-72614037-01028-9, P-72614055-1893-1, P-72614055-1893-10, P-72614055-1893-11, P-72614055-1893-12, P-72614055-1893-13, P-72614055-1893-14, P-72614055-1893-2, P-72614055-1893-3, P-72614055-1893-4, P-72614055-1893-5, P-72614055-1893-6, P-72614055-1893-7, P-72614055-1893-8 i P-72614055-1893-9 KZ Kruševac, Obilić i PS Kosova B katastarska jedinica P-72614055-01889-0, P-72614055-01890-0, P-72614055-1891-2, P-72614055-01892-1, P-72614055-01892-10, P-72614055-01892-11, P-72614055-01892-12, P-72614055-01892-13, P-72614055-01892-2, P-72614055-01892-3, P-72614055-01892-4, P-72614055-01892-5, P-72614055-01892-6, P-72614055-01892-7 P-72614055-01892-8 i P-72614055-01892-9 KZ Obilić, opština Obilić.

- (73) KOSTT AD kao dokaz sticanja prava dugoročnog korišćenja za ostale imovine, takođe je podneo: Odluku br. 01 br. 16-631- od 29.01.2016. godine o uzimanju na dugoročno korišćenje nepokretne opštinske imovine katastarsku parcelu P-72116046-02785-2, mesto nazvano Širok, opština Suva Reka, rešenje br. 778/2014 opštine Vučitrn, o sticanju prava na dugoročno korišćenje (99 godina) katastarskih parcela 1/1 iz parcele P-70202016-02594-3, P-70202016-02593-7 i parcele br. 4103-2, 4104-2, 4103-4 KZ Vučitrn; Konačna odluka br. 04/90 od 05.09.2012. godine o eksproprijaciji u javnom interesu katastarskih parcela KZ Konjuh Lipljane i Livađa: opština Gračanica, koje pogađaju izgradnju voda 110 kV, postavljanje stubova i postrojenja za proširenje energetske mreže i eksproprijaciju odlukom o postavljanju seervituta u korist KOSTT-a; Konačna odluka br. 14/25 od 29.04.2015. godine o eksproprijaciji u javnom interesu imovina stvaranjem prava na servitut nad nepokretnim imovinama koje su pogođene izgradnjom energetske voda 400 kV Kosovo-Albanija, Segment III, 45 km Katastarska zona Pusto Selo, Poluža, Dobri Dol, Zatrić, opštine Orahovac, KZ Gramocelj, opština Dečane, KZ Junik, opština Junik, KZ Dabićevac, Meća, Bec, Kodralija, Gornje Novo Selo, Batuša, Molić i Brovina opština Đakovica; Konačna odluka br. 05/106 od 10.08.2016. godine o eksproprijaciji i stvaranju servituta za javni interes za nepokretne imovine vlasnika i posednika koji su pogođeni izgradnjom dvostrukog voda 110 kV Podstanica Peć 3 i Peć 1 i sanacija postojećeg voda 110 kV

Podstanica Peć 2 i podstanica Dečane, KZ Ozrim, Vitimirica, Treboviq, Peć, opština Peć, KZ Belo Polje, Verić, Suvi Lukavac, Đurakovac, Prekale, Dobruša, Kašica, Bujaca, opština Istok, sve su opisane u katastarskim spiskovima koje su ekspropisane u javnom interesu odgovarajućom odlukom Vlade Kosova.

Zadaci OPS-a

- (74) Kako bi dobio sertifikaciju kao OPS, KOSTT AD morao je da dokaže da obavlja sve zadatke jednog OPS-a u skladu sa članom 12. Direktive 2009/72/EC, i koja je u potpunosti transponovana u zakonu Kosova, kao što je prikazano na Aneksu podneska KOSTT AD-a dostavljenom RUE (Aneks ove odluke). To znači da KOSTT AD mora da dokaže da je odgovoran za obezbeđivanje dugoročnog osposobljavanja sistema, za ispunjavanje razumnog zahteva kroz planiranje investicija. Odluke koje se odnose na operisanje, održavanje i razvoj mreže, treba da donese operater prenosnog sistema i KOSTT AD, treba da postoje zadovoljavajući izvori na raspolaganju za završetak svojih zadataka samostalno u skladu sa članom 12. Direktive. Usaglašavanje sa vlasničkim razdvajanjem o čemu i KOSTT AD ima odgovornost, između ostalog, za davanje i upravljanje pristupa trećih strana na ne-diskriminatornim osnovama za korisnike sistema i za prikupljanje naknada za pristup, naknade za kongestiju i isplate u skladu sa mehanizmom za kompenzaciju među-OPS.
- (75) Što se tiče finansijske nezavisnosti i sposobnosti za potrebna ulaganja u prenosni sistem Kosova, RUE je potvrdio da pravni i regulatorni okvir ne samo da obezbeđuje dovoljne prihode, već je uspešno realizovao značajne kapitalne investicije od njenog osnivanja 2006. godine. Usvojeni plan za razvoj mreže KOSTT-a 2017-2026. potvrđuje da se sadašnji i planirani projekti finansiraju mekim kreditima iz Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) koje su garantovane Zakonom o ratifikaciji sporazuma o zajmu koje odobrava Skupština Republike Kosovo, sa kojom država ima zajedničku odgovornost sa KOSTT AD, za izmirenje kredita, a gde KOSTT AD je direktni korisnik, kao i od samih sredstava KOSTT-a. Ovi projekti će poboljšati i ojačati učinak sistema u skladu sa Mrežnim kodeksom i Priručnikom za operisanje ENTSO-E. Dok je RUE istakla da KOSTT nije ostvario punu kompenzaciju dodataka kapitala prema višegodišnjoj tarifi iz 2012. godini (MYT), i od tada je uspostavio rigorozniju regulatornu kontrolu za obezbeđivanje realizacije dozvoljenih kapitalnih investicija u mreži. RUE ima potpune statutarne nadležnosti za sprovođenje kršenja usaglašenosti od strane KOSTT-a.
- (76) Dužnosti KOSTT AD su utvrđene prema članu 16. Zakona o električnoj energiji i u licenci OPS-a, izdatu od strane RUE-a. RUE je utvrdio da KOSTT AD nije podugovarao realizaciju nekih od dužnosti (utvrđenih članom 16) prema trećoj strani i ima dovoljnih ljudskih, tehničkih i finansijskih resursa unutar organizacije za ispunjavanje u potpunosti njegovih statutarne odgovornosti i licence kao OPS. RUE je utvrdio da KOSTT AD je sposoban da izvrši sve odgovornosti sa resursima u okviru organizacije.
- (77) KOSTT AD raspolaže punim kapacitetima osoblja potrebnim za efikasno sprovođenje svih svojih obaveza, kako u pogledu kompanije osnovane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, tako i u pogledu regulisanog poslovanja. RUE, prilikom vršenja revidiranja višegodišnjih naknada, razmatra broj radnika svakog odvojenog poslovanja i deli centralne i pomoćne funkcije subjekta korporacije za svako licencirano poslovanje, kako bi se osiguralo da poslovanje raspolaže adekvatnim ljudskim resursima. RUE ne odobrava ili odbija troškove svog

osoblja, a KOSTT AD je slobodan da zaposli izvođače radova i da odredi nivo njihovih plata, broj radnika i struktura kvalifikacija prema odeljenjima u KOSTT AD (stav 164. Aplikacije).

- (78) KOSTT AD raspolaže svim drugim tehničkim resursima neophodnim za potpuno i efikasno završavanje svojih zadataka, kao što su sistemi opšte informacione tehnologije, uključujući servere i internet, kao i tehnologiju kontrole sistema uključujući nabavku funkcije kontrole sistema. KOSTT AD ima strukturu operativnih obuka, uključujući sobu za simulaciju za osoblje za operisanje sistema. Korišćenjem ovih objekata, KOSTT razvija obuke za dispečere u potpunosti u skladu sa zahtevima ENTSO-E. Dispečeri OPS-a takođe imaju korist od obuke kroz program razmene sa ostalim susednim centrima za dispečere. Ostali ne specijalizovani oblici obuka mogu se dobijati na tržištu u zavisnosti od posebno procenjenih potreba (stav 165. Aplikacije KOSTT AD).
- (79) Organizaciona struktura KOSTT AD se sastoji od Odbora direktora koga čine 7 članova i predsedavajući Odbora, izvršni načelnik, koji se biraju prema zakonskim odredbama člana 14. Zakona o električnoj energiji, sekretar kompanije, komisija za reviziju, finansijski službenik, direktor OT-a, OPS, finansije i trezore, nabavke, upravljanje projektima, pravna i regulatorna pitanja, IT-a i ljudski resursi (Organogram u aneksu ove Odluke).
- (80) RUE je utvrdio da KOSTT AD vrši sve zadatke koje su mu date članom 16. i licencom. KOSTT je obavestio da nije u stanju da izvrši alokaciju prenosnih kapaciteta interkonekcije iz razloga koji su izvan njegove kontrole. Sadašnja spremnost KOSTT-a da obavlja ovaj zadatak nakon što postane kontrolna zona, pokazana je ispunjavanjem svih tehničkih testova zatraženih od strane ENTSO-E, kao što je pokazano na poslednjem izveštaju KOSTT-a od 15. aprila 2015. godine, kao što je utvrđeno u Aneksu ove Odluke. Tokom poslednje dve godine, KOSTT je obavestio RUE o njegovim naporima za rešavanje nesporazuma sa EMS-om iz Srbije, čiji postupci su sprečili stupanje na snagu Sporazuma o priključenju između KOSTT-a i ENTSO-E.
- (81) RUE ističe da nesporazum sa EMS-om ostaje nerešen, bez obzira na stav Ministarskog saveta u korist ove Odluke²⁰ D / 2016/02 / MC-EnC u oktobru 2016. godine, donete na osnovu žalbe KOSTT AD podnete u avgustu 2008. RUE razume da se napori za rešavanje problema nastavljaju na političkom polju između upravnih organa Energetske zajednice, Evropske unije, ENTSO-E i strana, odnosno relevantnih vlada Srbije i Kosova. U cilju praćenja napora licenciranog za ispunjavanje ovog zadatka, RUE je dodao novi uslov u licenci OPS-a koja je modifikovana KOSTT-u 13. aprila 2017. godine, prema kojoj KOSTT AD mora da obavesti RUE svaka tri meseca o tome da li je bila u stanju da ispuni taj uslov. RUE je zadovoljan da nema tehničkih, finansijskih, ljudskih ili zakonskih prepreka za potpunu realizaciju zadatka KOSTT-a za alokaciju prenosnih kapaciteta interkonekcije kao OPS. Stoga je mišljenja da bi bilo neopravdano i neprikladno da KOSTT-u bude uskraćen status sertifikacije samo zato što potpuna realizacija od strane KOSTT AD zadataka datih članom 12. Zakona o električnoj energiji je ometano nezakonitim postupcima treće strane izvan teritorije Kosova.

Snaga RUE-a za sprovođenje propisa i rešavanje sporova

---

²⁰. Odluka Ministarskog saveta Energetske zajednice (D/2016/02/MC-EnC o neuspehu Republike Srbije da buse u skladu sa Ugovornom o energetske zajednici u slučaju ECS – 3/8).

(82) Prema članu 17. Zakona o energetsom regulatoru, RUE ima zakonsku snagu da deluje u rešavanju sporova. Njegove odluke o sporovima (operator-potrošač ili operator-operator) su obavezujuće, u upravnom smislu strane imaju pravo da pokrenu upravni spor pred nadležnim sudom za upravna pitanja u Prištini. U 2012. godini, RUE je odlučio o sporu između KEK AD i KOSTT AD, koji se odnosio na to da li je Operater prenosnog sistema imao pravo da fakturiše KEK za korišćenje sistema na osnovu sadašnjih količina prenesenih u zemlji, predviđenih količina, korišćenih prilikom postavljanja regulisanih cena. RUE je odlučio u korist KOSTT AD, naglašavajući da regulatorni okvir dozvoljava 'realno isticanje' predviđenih obima onda kada su aktuelni postali poznati preko KREV faktora (stav 166. Aplikacije). Takođe članom 57. Zakona o energetsom regulatoru, RUE ima autoritet da izriče novčane kazne nad bilo kojim fizičkim ili pravnim licem za utvrđene povrede.

NALAZI I PREPORUKE SEKRETARIJATA ENERGETSKE ZAJEDNICE (SEZ)

Mišljenje br. 2/19 SEZ-a izdato u skladu sa članom 3 (1) Uredbe (EC) br. 714/2009 i člana 10 (6) Direktive 2009/72/EC, procenilo je Preliminarnu odluku za sertifikaciju KOSTT-a, a nalazi/preporuke su sledeće:

1. Generalna procena SEZ-a u vezi sa Preliminarnom odlukom RUE-a

Sekretarijat energetske zajednice u svom mišljenju je ocenio Preliminarnu odluku Odbora RUE-a, u vezi sa sertifikacijom KOSTT-a, gde je ocenio odredbe o odlaganju koje su izrađene da podele kontrolu nad Operisanjem prenosnog sistema, s jedne strane i aktivnosti proizvodnje i snabdevanja kao konkurentske aktivnost s druge strane, kako bi se izbegao mogući sukob interesa između prenosa i drugih aktivnosti koje obavljaju vertikalno integrisana preduzeća. Ovaj cilj se najbolje ispunjava primenom modela vlasničkog razdvajanja prema članu 9. Direktive o električnoj energiji, koju je Kosovo transponiralo Zakonom o električnoj energiji iz 2016. godine.

Takođe je ocenila i to da na tržišnom okruženju na kom još uvek prevladavaju veliki broj ugovornih strana, uključujući Kosovo, gde energetske aktivnosti uglavnom obavljaju javna preduzeća i/ili su karakterisane od dominantne pozicije na relevantnim tržištima, podela kontrole i sprečavanje sukoba interesa su od posebne važnosti i, za ove slučajeve, kada se država kao vlasnik zalaže u više od jedne aktivnosti u vezi sa energijom i zbog toga mora se smatrati kao jedno vertikalno integrisano preduzeće u smislu Evropskog zakona o energetici, gde član 9 (6) Direktive o električnoj energiji dao je varijantu za vlasničko razdvajanje, jedna alternativa za restrukturiranje i privatizaciju.

Drukčije od ostalih slučajeva vlasničkog razdvajanja, prema članu 9 (1) Direktive o električnoj energiji, u situacijama opisanim u članu 9 (6) kontrolna veza unutar vertikalno integrisanog preduzeća nije u potpunosti isprekidana. Kontinuirano vršenje javnog vlasništva kao i ustavne i političke veze, razlikuju se od ostalih slučajeva vlasničkog razdvajanja i utiču na proceni. Na osnovu člana 9 (6), kao što je transponirano u članu 11. stav 4. Zakona o električnoj energiji, potpuno postizanje cilja člana 9 (1) Direktive o električnoj energiji mora da bude obezbeđeno od strane Nacionalnog regulatornog autoriteta na proaktivan način.

2. **SEZ, tokom ocenjivanja usaglašenosti Preliminarne odluke sa modelom razdvajanja utvrđenim u Direktivi o električnoj energiji, uzeo je u obzir sledeće imovine, i to:**

- a) Preduzeće koje će biti sertifikovano mora da bude vlasnik imovine prenosa, kao što se traži članom 9 (1) (a) Direktive o električnoj energiji;
- b) Preduzeće koje će biti sertifikovano mora da vrši funkcije i dužnosti Operatera prenosnog sistema kao što se traži članom 9 (1) (a) Direktive o električnoj energiji; i
- c) Kontrola i vršenje prava u preduzeću koje će biti sertifikovano, mora da bude odvojena od kontrole i vršenja prava u preduzećima uključenim u proizvodnju ili snabdevanje električnom energijom i prirodnim gasom, kao što se traži članom 9 (1) - (3),), (7) i (12) Direktive o električnoj energiji.

Za tačku **a) vlasništvo sistema prenosa električne energije**, sekretarijat, pozivajući se na član 9 (1) (a) Direktive 2009/72/EC, člana 26. i naročito člana 27. Zakona o električnoj energiji (Zakon br. 05/L-081), zaključuje da u konkretnom slučaju, zakonski okvir Kosova (ugovorne strane) daje jasan i smislen zakonski osnov, zbog toga se može smatrati se zahtevi člana 9 (1) (a) Direktive 2009/72/EC su ispunjeni.

Sekretarijat je procenio članove 26-27. Zakona br. 05/L-081 o energetici koji utvrđuju prava KOSTT-a nad novim i postojećim objektima za prenos električne energije. ²¹Član 27 (4) Zakona o energetici utvrđuje da "Imovinska prava predviđena ovim članom, kao i imovinska prava nad imovinom datom tokom procesa korporatizacije energetskog preduzeća koje je steklo svoju licencu 2006. godine da upravlja distributivnim i prenosnim sistemom na Kosovu, prenos električne energije se odmah, na zahtev dotičnog energetskog preduzeća, upisuju na ime datog preduzeća u Registar prava na nepokretnu imovinu koji se vodi pri dotičnoj Opštinskoj Katastarskoj Službi." Član 27 (2) Zakona o energetici daje KOSTT-u pravo servituta u trajanju od 99 godina za imovinu na kojoj se nalaze energetske objekti. Imovine prenosa su obračunate prema izveštaju KOSTT-a o bilansu.

Za tačku **b) Preduzeće koje aplicira vrši funkcije i dužnosti operatera prenosnog sistema**, sekretarijat se složio sa nalazima RUE-a da KOSTT AD ispunjava kriterijum u vezi sa neophodnim fizičkim, ljudskim, tehničkim i finansijskim resursima za efikasno vršenje zadataka/odgovornosti Operatera prenosnog sistema.

Za tačku **c) podela kontrole između aktivnosti prenosa i aktivnosti proizvodnje/snabdevanja**, sekretarijat se složio sa procenom RUE da:

- (1) **KOSTT AD nije uključen u aktivnostima proizvodnje ili snabdevanja**, dok vezano za
- (2) **podelu i nezavisnost javnih tela (subjekata)**, Sekretarijat poziva RUE kao u nastavku:

- **Da prati proces imenovanja Odbora direktora KOSTT AD da ne bi došlo do toga da jedna osoba bude imenovana i u odboru OPS-a i u odboru generatora, kao što se traži članom 9 (1) (d) Direktive 2009/72/EC.**

RUE će obavestiti i zatražiti od Parlamentarne komisije za ekonomski razvoj da zahtevi konkursa i tok procesa selekcije članova Odbora direktora OPS-a (KOSTT AD) budu u skladu sa odredbama člana 11 (Razdvajanje) Zakona o električnoj energiji, naročito stav 2.4 ovog člana, koji utvrđuje:

---

²¹Član 26. Zakona o energetici br. 05/L-081 (Službeni list br. 24/13 jul 2016, Priština).

“U slučajevima kada lice kojem se referiše u podstavovima 2.1, 2.2, 2.3 ovog člana je javni organ, isti ne može da vrši kontrolu preduzeća, koja su aktivna u proizvodnji i/ili snabdevanju električnom energijom”.

RUE će pratiti takve situacije i u slučaju eventualne identifikacije kršenja odredaba člana 11. Zakona o električnoj energiji, preduzeće mere da se to otkloni.

- ***Proceniti kako i kome KOSTT AD plaća dividendu, jer u prošlosti Vlada Kosova je bila akcionar KOSTT AD, dok sada Skupština Kosova je akcionar KOSTT-a:***

Prema članovima 150. i 151. Zakona o privrednim društvima br. 06/L-016²² dividenda se potražuje od akcionara i prijavljuje od Odbora direktora preduzeća. Kod javnih preduzeća subjekat koji vrši prava akcionara može zatražiti od Odbora direktora da prijavljuju dividendu. Trenutno Vlada Kosova vrši prava akcionara za KEK AD i Gazivode, i ocenjujući finansijsko stanje preduzeća, Odlukom može zahtevati prijavljivanje dividende od Odbora direktora ova dva preduzeća. Dividenda se uplaćuje u budžet Kosova (državni budžet).

U slučaju KOSTT AD, Skupština Kosova je jedino telo (institucija) koja, Odlukom, i preko svog zastupnika (akcionara), može zatražiti prijavljivanje dividende. Kao posledica, Odbora direktora će proceniti zahtev i prijaviti dividendu i obaviti isplatu u budžet Kosova.

Način utvrđivanja i korišćenja budžeta Kosova je regulisan Zakonom o budžetu, usvojenom od strane Skupštine Kosova.

- ***Da bolje razrađuje nadležnosti Vlade, Ministarstva finansija i Ministarstva za ekonomski razvoj u odnosu na KOSTT AD i da ih obuhvata u konačnu odluku, kako bi otklonio mogući sukob interesa u vezi sa poverljivim informacijama koje KOSTT AD može podeliti sa bilo kojim javnim subjektom/institucijom.***

Zakon o električnoj energiji u članu 13/7 utvrđuje: “U cilju nadgledanja primene politika sektora energije, Vlada treba **da bude informisana od člana odbora direktora.**” Prema ovome, ostaje diskrecija Odbora direktora KOSTT AD da proceni da li je i koliko ta informacija relevantna za Ministarstvo ekonomskog razvoja da odluči u vezi sa razvojem sektorskih politika.

- ***Ako Vlada ima konačnu reč na infrastrukturnim projektima KOSTT AD.***

Svaki zajam/kredit od strane KOSTT AD u odnosu na Vladu kao glavni zajmoprimac ili davalac garancije koji učestvuje u sporazumima o zajmu zaključenim od strane KOSTT AD za infrastrukturne projekte, **mora prethodno da bude odobreno od strane RUE-a u skladu sa razvojnim planom prenosne mreže.** Dakle, u slučaju da se KOSTT AD obrati nekoj međunarodnoj finansijskoj instituciji za finansiranje nekog projekta gde Vlada/država je garant, taj projekat mora prethodno da bude ocenjen i odobren od strane RUE-a i da bude obuhvaćen u Razvojnom planu prenosne mreže i da bude dozvoljen povraćaj investicije kroz tarifni proces. Nakon odobrenja takvog projekta, KOSTT AD se obraća Vladi da pokrene zaključenje finansijskog sporazuma koji zatim treba da bude **ratifikovan od strane Skupštine Republike Kosovo kao međunarodni finansijski sporazum.**

---

²²Zakon o privrednim društvima. 06/L-016 (Službeni list br. 9/24 maj 2018, Priština)

Zajmovi/krediti od KOSTT AD nisu uslovljeni samo od onoga što je gore navedeno jer, na primer, prilikom zaključenja Sporazuma o zajmu u iznosu od 30 miliona evra između KOSTT-a i EBRD-a, nije bilo potrebe za državnim garancijama.

- ***Da istraži konkretne slučajeve i da proceni uticaj Ministarstva finansija, koja kontroliše aktivnost proizvodnje, ukoliko je odobrila ili odbila neku odluku KOSTT AD-a, ili Skupštine Kosova (kao akcionara) u vezi sa nekim značajnim događajem. Ako RUE smatra neophodnim da uslovljava sertifikaciju KOSTT-a izmenama pravnog okvira.***

Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (Zakon br. 03/L-048²³) u članu 56. poziva se na Autonomna javna preduzeća, čija definicija je data u nastavku. KOSTT AD je Autonomno javno preduzeće i dužno je samo da **obavesti** Ministarstvo finansija u vezi sa namerom da traži zajam/fondove, ali **ne i njegovo odobrenje**.

“Autonomno javno preduzeće”- znači (i) sve utvrđene jedinice, i (ii) sva druga javna preduzeća koja obavljaju svoju delatnost uz suštinsku autonomiju. Za potrebe ovog člana “suštinska autonomija” se smatra kada preduzeće ne podleže direktnom upravljanju od javnog organa; međutim, ako uprava preduzeća je samo pod nadzorom javnog organa, onda taj nadzor ne smatra se direktnim upravljanjem javnog preduzeća od javnog organa.

Takođe, Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti u članu 56. ne utvrđuje da za neki značajan događaj je potrebno odobrenje Ministarstva, već utvrđuje samo da KOSTT AD treba da obavestava Ministarstvo. To se može dokazati u konkretnom slučaju, kada je KOSTT obavestio Ministarstvo o zajmu/kreditu koji je uzeo od EBRD-a. Nesporazum sa SEZ-om mogao je da nastane kao rezultat prevođenja aplikacije za sertifikaciju ili preliminarne odluke za sertifikaciju.

Član 56 “Obaveštenje o značajnim događajima”

Ako jedno autonomno javno preduzeće predlaže da preduzima bilo koje od sledećih radnji, autonomno javno preduzeće treba prvo da obezbedi za Ministra Finansija i Ekonomije i Skupštinu jedan pismeni izveštaj koji sadrži detaljne informacije o predloženoj akciji:

- a) osnivanje ili učestvovanje u osnivanju pravnog lica, kompanije, partnerstva, trusta, zajedničkog projekta ili sličan sporazum, ili bilo koju drugu poslovnu ili neposlovnu organizaciju ili udruženje;
- b) traži, izlaže ili modifikuje karakter ili obim prostiranja bilo kog interesa čiji je nosilac organizacija ili udruženje navedeno u tački (a);
- c) prisvajanje ili uređenje bilo koje operativne ili značajne imovine;
- d) gašenje, proširenje ili modifikaciju delatnosti;
- e) vršenje vlasničkih interesa prema bilo kojoj od organizacija ili udruženja navedenih u tački (a), gore, da bi podstakla takvu organizaciju da preduzme aktivnosti precizirane pod tačkama (a)-(d) gore; i

---

²³Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti br. 03/L-048 (Službeni list, Godina III br. 27/ 03 jun 2008, Priština), izmena i dopuna Zakona br. 03/L-221, br. 04/L-116, br. 04/L-194, br. 05/L-063 i br. 05/L-007 (Službeni list br. 13/ 21 april 2016, Priština).

f) angažovanje u bilo kojoj aktivnosti primanja i davanja zajma.

- ***Da proceni nadležnosti Ministarstva za ekonomski razvoj data na osnovu člana 30. Zakona o javnim preduzećima, a koje se odnose na pravo veta (odobrenja) razvojnih planova KOSTT AD-a. Ako RUE smatra neophodnim da uslovljava sertifikaciju KOSTT-a do otklanjanja takvog prava.***

Član 30. Zakona o javnim preduzećima ne primenjuje se kada se radi o članu 14/15 Zakona o električnoj energiji, koji utvrđuje: "Odredbe Zakona o javnim preduzećima, u vezi nadležnosti imenovanja odbora direktora, realizaciju prava akcionara, naknadu odbora direktora i izveštavanje, kao i imenovanje Komisije za reviziju, ne važe za operatora sistema prenosa."

KOSTT AD sada je već obavestio Ministarstvo da nakon stupanja na snagu Zakona o električnoj energiji, nema obavezu da izveštava, zbog toga će prekinuti izveštavanje.

Razvojne i investicione planove KOSTT AD-a odobrava RUE, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji, član 16/1/12²⁴ koji utvrđuje: "izrada tokom godine, koja prethodi petogodišnjem (5) periodu, petogodišnji (5) plan za razvoj mreže za prenos. Ovaj plan treba da usvoji regulator, pre objavljivanja od strane operatora sistema za prenos i treba da bude u harmoniji sa desetogodišnjim (10) planom razvoja mreže za prenos, dokumentaciju o prostornom planiranju i operatora sistema za raspodelu" dok član 16/1/13 utvrđuje: "razvoj i publikacija, tokom godine, što prethodi prvoj (1) godini intenzivnog plana, intenzivni petogodišnji (5) član, usvojen prethodno od Kancelarije regulatora za energiju, harmonizovan sa desetogodišnjim (10) i petogodišnjim (5) planom razvoja mreže prenosa i dokumentacije o prostornom planiranju".

- ***Da proceni i pojasni odnose između tri institucija/javnih tela (Vlade, Ministarstva za ekonomski razvoj i Ministarstva finansija) navedenih u gornjim tačkama i traži se od RUE-a da u konačnoj odluci uradi procenjivanje usaglašenosti. Ako RUE smatra neophodnim da uslovljava sertifikaciju KOSTT AD prenosom svih odgovornosti iz tih javnih institucija na Skupštinu Kosova, i ako za ovaj proces je potrebno izmeniti zakonodavstvo, treba da daje razumne vremenske rokove za takve izmene.***

Od gore navedenih obrazloženja, RUE ne vidi neki razlog da dalje argumentuje ovo pitanje. RUE ostaje posvećeno da tokom narednog perioda prati ove izveštaje između KOSTT/Ministarstva za ekonomski razvoj/Ministarstva finansija, i u slučaju eventualne identifikacije neke od primedbi SEZ-a, da preduzme odgovarajuće korake za njihovo otklanjanje.

3. ***Upravljanje KOSTT AD-a, kako bi se omogućilo potpuna nezavisnost na dnevnim osnovama,*** zbog toga Sekretarijat poziva RUE da:

- ***Da i dalje procenjuje i uključi u konačnu odluku nezavisnost KOSTT AD, tokom operisanja na dnevnim osnovama i naročito de facto implementaciju zakonskih odredaba koje se odnose na KOSTT AD, jer ove zakonske odredbe (pravila) su donete pre nego što je urađeno vlasničko razdvajanje KOSTT AD-a. RUE da proveri ukoliko ove zakonske odredbe (pravila) su u skladu sa zahtevima za vlasničko razdvajanje***

---

²⁴Zakon o električnoj energiji br. 05/L-085 (Službeni list br. 26/ 21 jul 2016, Priština)

- **Sekretarijat poziva RUE da traži od KOSTT AD da sprovodi program usaglašenosti i da imenuje službenika za usaglašenost.**

Sekretarijat energetske zajednice u svom Mišljenju smatrao je korisnim da se traži od KOSTT/OPS da sprovodi Program o usaglašavanju i da imenuje službenika za usaglašenost.

U vezi sa zahtevom/preporukom Sekretarijata, kao što je utvrđeno u članu 21. Direktive o električnoj energiji i članu 21. Uredbe o sertifikaciji OPS, KOSTT AD, sertifikovani je dužan da izradi Program o usaglašavanju i imenuje službenika za usaglašenost kao u tački III dispozitiva ove Odluke, i da ih dostavi na usvajanje u RUE.

U zaključku, Sekretarijat energetske zajednice podržao je sertifikaciju KOSTT AD u skladu sa Preliminarnom odlukom V_1033_2018 od 24. oktobra 2018. godine, podležući primedbama koje su upućene u gornjem delu ove odluke.

Odbor RUE-a, nakon razmatranja i analiziranja dokaza vezanih za Sertifikaciju KOSTT-a i Mišljenja SEZ-a, smatra da su ispunjene sve obaveze koje proističu iz Direktive 2009/72/EC i Zakona Kosova i, na osnovu njih, doneo je odluku kao u dispozitivu ove Odluke.

- IV.** Odluka se donosi i objavljuje na službenim jezicima u Republici Kosovo.
- V.** Odluka stupa na snagu na dan usvajanja od strane Odbora i, zajedno sa Mišljenjem SEZ-a, biće objavljena na zvaničnoj veb stranici RUE-a.

Pravna pouka: Strana nezadovoljna ovom Odlukom može pokrenuti upravni spor u nadležnom sudu, u roku od trideset (30) dana od dana prijema Odluke ili od dana njenog objavljivanja na veb stranici RUE-a, koje god se desi zadnje.

Priloženo ovoj Odluci:

Mišljenje SEZ-a br. 2/19 doneto u skladu sa članom 3 (1) Uredbe (EC) br. 714/2009 i članom 10 (6) Direktive 2009/72/EC-Sertifikacija KOSTT-a.

Odbor RUE-a:

_____
Arsim Janova, v. d. predsedavajući

Besim Sejfičaj, član

Selman Hoti, član

Izet Rushiti, član

Odluka se dostavlja:

- KOSTT AD,
- Ovlašćenom predstavniku Skupštine Kosova,
- Sekretarijatu energetske zajednice, Beč, i
- Arhivu RUE-a